

MARNEWECK FAMILIE GESKIEDENISARGIEF

BYLAAG C4

Handgeskrewe Kopie van Bylaag C1

Nederlandse Transkripsie

Kaap de Goede Hoop, circa 1794 (20 bladsye)

Aard van die Dokument

Bylaag C4 is 'n handgeskrewe kopie van 20 bladsye van die inhoud van Bylaag C1 – die formele klag en verhoor van Coenraad Marneweck die Jonge deur die Raad van Justitie. Die kopie is geskryf in 18de-eeuse Hollands (ou-Duits skryfstyl) en stem in alle wesenlike opsigte ooreen met die gedrukte teks van Bylaag C1.

Hierdie tipe handgeskrewe kopie was algemeen in die VOC-era, waar amptelike dokumente dikwels in duplikaat gehou is vir rekordhouding of vir indiening by verskillende owerheidsliggame (bv. die Goewerneur, die Raad van Polisie, of die argiefamp).

Nederlandse Transkripsie

Die handgeskrewe teks stem volledig ooreen met Bylaag C1. Die volledige teks word hieronder aangebied soos dit in die handskrif verskyn.

Wel Edele Groot Achtb. Heer.

Vertoonen wel Edele Groot Achtb. gezamentlijk de President en Leden van den Raade van Justitie deezes Gouvernements;

Hoe zy Verts. op den 16 Juny deezes loopende Jaars, ten gewoon vergadering zijnde, ten einde eenige rondgelegene procedures te termineren, door den Eerstgetekende President in Raade is te kennen gegeven, hoe zekere onder afgezette, gage gestelde Dragonder, in naame Coenraad Marneweck de jonge, tusschen wien en den Burger Hermanus Keyter ten ordinarij Rechterdag van den 5 Juny bevorens in Cas van praetentie eene questie, ten rolle was geventileerd, welke ten fine van accoord in handen van Heeren Commissarissen mitleeëndend was gesteld geworden, ten zelve dage nadenmiddag bij zijn Wel Edele Achtb. was verschenen, en zonder eenige zakelijke voorafsprak, zijne reedenenen in dier voegen had begonnen: "hoe komt je bij God Almachtig

verantwoorden dat je mijn procureur verboden hebt te spreken, en daartoe aan den procureer van mijn partij volkomen vrijheid heeft gegeven."

Dat de eerstgetekende ten vollen overtuigd van zelfs geene Gedagten tot iets van dien aart te hebben gevoegd, en uit dien hoofde ten hoogsten geïndigneerd over den verregaande stap van voorz. Marneweck, na zig eenigen tijd beraaden te hebben, aan dezelve een voudig ten antwoord had gegeven: "binnen wijnige dagen denk ik een extra ordinaire Vergadering van Justitie te convoceren, dan zal ik u later appointeeren, en dan kunt gij mij die vraag in den Raade zelve voorstellen." Waarop gem. Marneweck was vertrokken;

[Bladsy 2 van die handgeskrewe kopie:]

dat de eerstgetekende ingevolge dit antwoord niet alleen Coenraad Marneweck de jonge zelve, maar ook den procureur Jacobus van Leuwen, die hem in Judicio had geassisteerd, voor de Vergaderzaal had doen appointeeren, ten einde aan den eersten te worden gevraagd, welke reedenenen hem tot zodanigen stap hadden aangespord, en aan dezelve zijne verkeerde handelwijze te worden onder 't oog gebracht, mitsgaders om door den procureur van Leuwen te worden opgegeven, of en wat er nog tot defensie van zijn zaake hebben kunnen worden bijgebracht;

Voegende de Eerstget. daar eindelijk nog bij, dat ingevolge de voor gestelde vraag van Marneweck met eenigen schijn als permissibel niet had kunnen worden beschouwd, zijn Wel Edele Achtb. zulks zeer gaarne aan de onkunde en onwellevenheid van den zelve Marneweck zoude hebben vergeven; dog dat hij Eerstget. daar die insimulatie niet als President en Rechter betrof, uit dien hoofde zig in de noodgaake had bevonden, het gebeurde ter kennisgave van den Raade van Justitie te moeten brengen.

[Vervolg – bladsye 3–17 bevestig die volledige inhoud van Bylaag C1, insluitend die verhoor, die vonnis van amende honorable, Marneweck se weiering, sy gevangenskap, die versoeke van sy vrou, en die aanbeveling aan die Goewerneur.]

[Bladsy 18 – Slotgedeelte:]

Bij lecture van welk Vertoog den Raade zijnde koomen te blijken, de verregaande hoon door den onderafgeschreeven Gage alhier removerende Dragonder Coenraad Marneweck de jonge zo aan den Heere Praesidant, als aan het geheel Lichaam der Justitie aangedaan en ook de onvoorbeeldelijke halstaorigheid om aan de hem door zijne Competente Rechters opgelegde correctie te voldoen, zo is door geseden Edelen Heer om majestie verder verklaard dat bij overweging de allervolstrekste noodgaaklijkheid, dat tot conservatie van just en goede ordre in deeze Colonie mitsgaders tot handhaaving van 't daartoe onontbeerlijk gezacht den Justitie,

dergelijke pernicieuse schadelijke subjekten als gemelde Marneweck komt te zijn anderen ten afschrik, uit dezelve Colonie worden verwijderd, dezelve Marneweck per 't aanweezend Schip de phanicea als een schadelijk en pernicieüs Subject van hier naar Nederland te sullen verzenden.

[Bladsy 19 – Verdere besluite:]

met ootmoedig verzoek de goedheid te willen hebben de nodige ordres te stellen dat dezelve Coenraad Marneweck de jonge niet wederom in dienst den E. Compagnie word aangenomen en dit hem koomen. Wijders is aan den Predikanten Paulus van der Dusen en Maurits Brinkaken op de deswegens gedaane verzoeken, gepermitteerd omme van het Schip de Buitenverwachting waarmede alhier zijn aangeland te moogen overgaan op 't Schip Westcapelle, eerstgen. met zijne Suster Antoinetta van der Dusen en laastgenoemde benevens zijne Huisvrouw Hendreina Comman en Kind Anna Maria.

[Bladsy 20 – Slotformule en handtekening:]

Aldus geresolveerd inde gearresteerd. In 't Casteel de Goede Hoop ten daage en Jaare voorschreeven.

Handtekening van die Raadslede en sekretarisse H.A. Truter en H.P. Warnecke